

Museumnieuws

Een bijzondere schenking

Een kistje van Ijpelaar, gevuld met mineralen.

Vlak voor de zomer werd het museum bezocht door twee personen die in grote tassen een tweetal houten kastjes meebrachten. Kleine kabinetjes, niet groter dan een flinke schoendoos, elk met een ruim dozijn laatjes. Gevuld met piepkleine microscopische preparaatjes. Dankzij de publicatie twee jaar geleden in een jaarverslag van het Haarlemse Teylers Museum* werden de beide kastjes vrijwel terstond herkend als preparaatkastjes van Abraham Ijpelaar. Deze Ijpelaar leefde van 1736-1811 en was aanvankelijk diamantzetter. Samen met een compagnon richtte hij een bedrijf op in microscopische preparaten, waarmee ze veel succes hadden onder de gegoede burgerij. In 1808 wonnen ze er zelfs een prijs mee. Honderden benen schijfjes (met een doorsnede 16 mm) gevuld met schubben van vissen, geslachtsdelen van een vlo, doorsnedes door plantenstengels en schilfertjes mineraal waren bijeengebracht in zulke kleine kastjes. Het leverde een handig overzicht over de fraaiste mirakels uit de drie natuurrijken: het dierenrijk, het plantenrijk en het mineralenrijk. "Hoe uit der maate en boven alle bevattinge teder" zijn deze objectjes, waarin men "het verbaazend vermoogen en de goedheid van den Schepper" meende te herkennen.

De beide kastjes, afkomstig uit een erfenis, zijn intussen aan het Natuurmuseum geschonken. Het is een van de belangrijkste aanwinsten van de laatste jaren en tegelijkertijd een grote uitbreiding van onze kleine collectie 19e eeuwse naturalia. Er is enige lichte restauratie nodig alvorens ze kunnen worden tentoongesteld. Ook moet nog aan de hand van de oorspronkelijke handgeschreven

catalogi worden bekeken in hoeverre er preparaten ontbreken. In een volgende Straatgras zal uitgebreide aandacht aan de schenking worden besteed. Voor wie nu al geïnteresseerd is in Abraham Ijpelaar, zijn werk en de context ervan, kan worden verwezen naar het artikel van Bert Sliggers*.

[*Bert Sliggers, 2000 - Wie het kleine niet eert. Een kistje met preparaten - Jaarverslag Teylers Museum 1999, pp. 41-63]

Nieuwe bedrijfskleding

Onze baliemedewerkers (Anneke van Vianen & Willem Pesch) en gastvrouwen/heren (Thelma Doulat, Bea Timal & Sarwan Ramlal) zijn in een nieuw jasje gestoken. De keurige donkerblauwe blazer is vervangen door een geheel andere, meer 'casual', outfit. De nieuwe NMR-kledinglijn bestaat uit een poloshirt, een rugbyshirt en een bodywarmer in de kleur bosgroen, natuurlijk voorzien van het museumlogo.

Vlank: S. Ramlal, W.F. Pesch en T.L. Doulat.

Educatie offensief

Na een periode van intensieve inhoudelijke voorbereiding door Saskia Coenders (met grafisch werk van Jaap van Leeuwen) is het programma voor het basisonderwijs operationeel, en ging op maandag 23 september het nieuwe educatie-seizoen van start. Het spits werd afgebeten door groep 3 van basisschool de Plevier die zich vol overgave stortte op de speurtocht 'IK ZIE, IK ZIE WAT JIJ NIET ZIET EN HET IS ...'.

*Zie je de aranden van de porvise?

Saskia Coenders (links) en Lotte Suur.

Bij het ontwikkelen van het educatie-programma is uitgegaan van een aanbod voor alle groepen van het basisonderwijs. Dus ook voor de niet-lezende kleuters (die in musea vaak niet aan bod komen) is een activiteit op maat die start met een introductie onder het potvis skelet gevolgd door een zoektocht naar dieren in het museum. Voor de lezende leerlingen is de les 'WERELDNATUUR' ontwikkeld op twee niveaus, voor de groepen 4-5 en voor de groepen 6-8. Kinderen onderzoeken daarbij actief op welke wijze dieren zich aan hun levensomgeving hebben aangepast: Stoere onderzoekskisten met bijpassende naturalia en opdrachten besteden aandacht aan de thema's 'bijzondere ogen en oren', 'gebitten', 'het skelet', 'pas op voor de vijand' (camouflage), 'uitgestorven' en 'snavels'. Deze onderwerpen komen ook aan bod in het natuuronderwijs dat in de klas wordt gegeven.

De belangstelling van Rotterdamse basisscholen voor een doe-les in het Natuurmuseum is zo groot dat besloten is om ook op maandag schoolklassen te ontvangen. De begeleiding van groepen is in handen van Lotte Suur, een nieuwe collega op de afdeling educatie.

Tentoonstellingsagenda

t/m eind 2003
DIORAMA NIEUWE WATERWEG
het grootste schilderij van de Rijnmond

t/m 1 december 2002
STADSNATUUR
de ecologie van de gebouwde omgeving

verlengd t/m 1 december 2002
ANDREA KÜSTER: LA PEAU DE CHAGRIN

t/m 24 november 2002
75 JAAR NATUURMUSEUM ROTTERDAM
de collectie in (natuur)historisch perspectief

vanaf 15 december
PLANT JE VOORT!
het hoe en waarom van seks

COLOFON

Straatgras is een kwartaaluitgave van het Natuurmuseum Rotterdam waarin opgenomen mededelingen van de Vereniging Natuurmuseum Rotterdam N.M.R.
ISSN: 0923-9286

Correspondentie: Postbus 23452
3001 KL Rotterdam
Adres: Natuurmuseum Rotterdam
Westzeedijk 345 (in het Museumpark)
3015 AA Rotterdam
telefoon: 010 - 436 42 22
fax: 010 - 436 43 99

e-mail: natuurmuseum@nrm.nl
homepage: www.nrm.nl
(Eind)redactie: Kees Moeliker
Ontwerp & opmaak:
Jaap van Leeuwen
Druk: Oranje van Loon, Den Haag
Oplage: 650 ex.

Tekst: Kees Moeliker, Kees Plaisier, J.G.B. Nieuwenhuis en Jelle W.F. Reumer
Foto's: Kris Tindige, Kees Moeliker, Jelle W.F. Reumer, Jaap van Leeuwen, Archief A.E. Decae, Drentse Courant, Archief Natuurmuseum Rotterdam,

Gemeentearchief Rotterdam.
Illustraties: Arthur E. Decae